

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ

PAŽYMA

DĖL DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS ĮSTATYMO NR. IX-1672 21 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-411

(TAP-21-567(2)(21-24529(2))

2021-05-28 Nr. NV-1162

Vilnius

Rengėjas: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Tikslas: pateikti Vyriausybės išvadą (pritarti tikslui) dėl Seimo narių grupės (T. Tomilino, L. Kukuraičio, G. Surplio, J. Jaručio, A. Verygos, L. Nagienės, L. Savicko) įstatymo projekto, kuriuo siūloma darbuotojo prašymu suteikti laisvą poilsio dieną po skiepo nuo užkrečiamosios pandemiją sukėlusios ligos, dėl kurios paskelbta valstybės lygio ekstremali situacija ir (ar) karantinas. Laisva diena būtų apmokama iš darbdavio lėšų, mokant darbuotojui jo vidutinį darbo užmokestį.

Esama situacija: Paskiepytas asmuo dėl blogos savijautos bendra tvarka gali susisiekti su savo gydytoju ir paprašyti nedarbingumo. Ligos išmoką pirmas dvi kalendorines nedarbingumo dienas moka darbdavys, o už kitas nedarbingumo dienas ligos išmoką Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatyme nustatyta tvarka moka „Sodra“.

Esmė: siūloma pritarti įstatymo projekto tikslui – padėti žmonėms savarankiškai apsispręsti dėl skiepėjimosi nuo COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos), tačiau nepritarti Įstatymo projektui dėl šių priežasčių:

1) Siekiant įgyvendinti šį tikslą, turėtų būti keičiamas Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymas, kuris nustato fizinių ir juridinių asmenų teises bei pareigas užkrečiamųjų ligų kontrolės ir profilaktikos srityje.

Pažymėtina, kad Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatyme nustatyta galimybė darbuotojui, tapusiam laikinai nedarbingam, gauti ligos išmoką, kurią už dvi pirmąsias kalendorines nedarbingumo dienas, sutampančias su darbuotojo darbo ar tarnybos grafiku, moka darbdavys. Taigi galiojantis teisinis reguliavimas užtikrina nuo COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) pasiskiepijusių darbuotojų socialinę apsaugą.

2) Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2020 m. IV ketv. viešajame ir privačiajame sektoriuose dirbo 1 276,2 tūkst. darbuotojų, o nuolatinių darbingo amžiaus gyventojų buvo 1 724,5 tūkst., t. y. 26 proc. darbingo amžiaus gyventojų, valstybės biudžeto lėšomis skiepijamų nuo COVID-19 ligos, nėra darbuotojai. „Spinter tyrimai“ 2021 m. pradžioje atliktos reprezentatyvios visuomenės apklausos duomenimis, skiepytis sutiktų 64 proc. gyventojų (nedetalizuojant, ar gyventojai yra darbuotojai), nesiskiepytų 10 proc., neapsisprendę 16 proc., greičiausiai nesiskiepytų 10 proc. Įvertinus šiuos duomenis, galima daryti prielaidą, kad laisvos dienos suteikimas motyvuotų iki 26 proc., t. y. apie 331,8 tūkst., darbuotojų. Įstatymo projektu siūlomos nuostatos neatitinka Teisėkūros pagrindų įstatyme įtvirtinto tikslingumo principo, nes jos visai neturėtų įtakos 36 proc. gyventojų, kurie nėra darbuotojai ir neketina skiepytis, todėl siekiama masinė gyventojų vakcinacija nebūtų užtikrinta.

Atitiktis Vyriausybės programai: nesusijęs su Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimu.

Vyriausybės išvada Seimui turėjo būti pateikta iki 2021 m. gegužės 19 d.

Derinimas:

- Projektas be pastabų suderintas su Aplinkos ministerija, Energetikos ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Susisiekimo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Teisingumo ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Žemės ūkio ministerija ir patikslintas pagal Finansų ministerijos pastabą.

- Projektas svarstytas 2021 m. gegužės 25 d. tarpinstituciniame pasitarime ir patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas pastabas.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlome projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje.

Socialinės politikos grupės patarėja

Aušra Gratulevičienė

tel. 8 706 61 803, el.p. ausra.gratuleviciene@lr.v.lt